

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 444/2010-21

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. decembra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť F., B., zastúpeného Advokátskou kanceláriou P., s. r. o., B., v mene ktorej koná advokát JUDr. Ing. V. N., pre namietané porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 41 Cob 150/2009 z 18. júna 2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť F. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. septembra 2009 faxom a následne 24. septembra 2009 poštou doručená sťažnosť F., B. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného Advokátskou kanceláriou P., s. r. o., B., v mene ktorej koná

advokát JUDr. Ing. V. N., pre namietané porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 41 Cob 150/2009 z 18. júna 2009.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uviedol:

«V právnej veci navrhovateľa F. (ďalej len „sťažovateľ“), proti odporcovi S. B., a.s. (ďalej len „S.“), o určenie neplatnosti uznesení valného zhromaždenia konaného dňa 18. 8. 2008, vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 64Cb 209/2008, bol sťažovateľovi dňa 24. 7. 2009 doručený rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 18. 6. 2009 sp. zn. 41 Cob/150/2009, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 3. 3. 2009 a odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Návrhom zo dňa 16. 10. 2008 sa sťažovateľ domáha určenia neplatnosti uznesenia č. 3, uznesenia č. 4, uznesenia č. 5, uznesenia č. 6 a uznesenia č. 7 mimoriadneho valného zhromaždenia S. B. konaného dňa 18. 8. 2008...

Sťažovateľ sa domáhal určenia neplatnosti citovaných uznesení z dôvodu, že sú v rozpore s článkom X ods. 3 a článkom XX ods. 1 písm. k) stanov spoločnosti S. B., pretože neboli schválené dvojtretinovou väčšinou hlasov prítomných akcionárov, nakoľko predmetom uznesení valného zhromaždenia je majetok, ktorého užívanie je podmienkou riadneho plnenia zmluvy o výkonoch vo verejnom záujme...

Sťažovateľ sa ďalej domáhal určenia neplatnosti citovaných uznesení z dôvodu zneužívania akcionárskych práv v zmysle § 176b ods. 1 Obchodného zákonníka. ... V tejto súvislosti sťažovateľ konštatuje, že rozpor napadnutých uznesení valného zhromaždenia s § 176b ods. 1 Obchodného zákonníka neopiera o skutočnosť, že uznesenia valného zhromaždenia boli prijaté len hlasmi väčšinového akcionára, ale vecnou argumentáciou rozporu s oprávnenými záujmami akcionárov.

Proti rozsudku prvostupňového súdu zo dňa 3. 3. 2009 podal sťažovateľ odvolanie zo dňa 15. 4. 2009. Sťažovateľ poukazoval na nesprávne právne posúdenie výrazu stanov

spoločnosti odporcu „majetok, ktorý je podmienkou riadneho plnenia zmluvy o výkonoch vo verejnom záujme“ z toho hľadiska, že pre nakladanie s týmto majetkom sa vyžaduje dvojtretinová väčšina hlasov prítomných akcionárov v zmysle článku X ods. 3 a článku XX ods. 1 písm. k) stanov S. B. Sťažovateľ ďalej poukazoval na zneužívanie akcionárskych práv v zmysle § 176b ods. 1 Obchodného zákonníka z hľadiska netransparentnosti procesu predaja majetku spoločnosti odporcu na základe prijatých uznesení valného zhromaždenia a z hľadiska neurčitosti majetku určeného na odpredaj...

Odvolaací súd ... podľa názoru sťažovateľa pochybil v tom, že sa ďalej nevysporiadal so všetkými námietkami sťažovateľa, predovšetkým s námietkou transparentnosti procesu predaja majetku spoločnosti S. B. na základe napadnutých uznesení valného zhromaždenia konaného dňa 18. 8. 2008...

Sťažovateľ v odvolaní uviedol, že základným záujmom akcionárov každej akciovej spoločnosti pri predaji majetku je maximalizácia výnosu z takéhoto predaja. ...

Je preto logické a hlavne v súlade so záujmom každého akcionára, bez ohľadu na to či je väčšinový alebo menšinový, aby valné zhromaždenie prijalo také uznesenie, ktorým sa zabezpečí maximalizácia výnosu z tohto predaja. Podľa názoru sťažovateľa najracionálnejším spôsobom predaja majetku S. B. zabezpečujúcim maximálnu mieru výnosu je predaj prostredníctvom výberového konania, teda generovanie kupujúceho v trhovom prostredí. Z tohto hľadiska sú potom napadnuté uznesenia č. 3, 4, 5, 6 a 7 valného zhromaždenia S. B. zo dňa 18.8.2008 neurčité a nejasné, pretože neustanovujú podmienky za akých sa má nakladanie s majetkom uskutočniť (tieto podmienky nie sú uvedené ani v materiáloch predložených predstavenstvom na rokovanie valného zhromaždenia). Uznesenia č. 3, 4, 5 a 6 predovšetkým neustanovujú spôsob výberu kupujúceho a minimálnu cenu, za ktorú sa má majetok odpredať,... Uznesenie č. 7 neustanovuje potom spôsob výberu veriteľa, ktorý poskytne pôžičku, na zabezpečenie ktorej sa má majetok odporcu založiť, a ani maximálnu hodnotu majetku určeného na založenie. ...

Podľa názoru sťažovateľa ak väčšinový akcionár S. B. napadnutými uzneseniami valného zhromaždenia rozhodol o nakladaní s majetkom spôsobom umožňujúcim konať predstavenstvu netransparentne, pričom sťažovateľ ako menšinový akcionár proti tomuto postupu namietal, väčšinový akcionár tak zneužil svoju väčšinu hlasov na valnom zhromaždení a konal v rozpore s § 176b ods. 1 Obchodného zákonníka, čo má za následok

neplatnosť všetkých uvedených uznesení valného zhromaždenia. Oprávneným záujmom sťažovateľa totiž je aj to, aby sa predajom majetku zabezpečil maximálny možný výnos pre spoločnosť.

Sťažovateľ tiež poukazoval na rozpor napadnutého uznesenia č. 5 s § 176b ods. 1 Obchodného zákonníka aj z toho hľadiska, že v predmetnom uznesení absentuje presná špecifikácia hnutel'ného majetku určeného na odpredaj. Uznesenie síce poukazuje na špecifikáciu hnutel'ného majetku uvedenú v prílohe, avšak predstavenstvo v tejto prílohe bližšie jednotlivé autobusy nešpecifikovalo uvedením príslušných výrobných alebo evidenčných čísel autobusov. Nie je pritom podstatné, že S. B. špecifikáciu jednotlivých autobusov doložila v rámci súdneho konania ako listinný dôkaz do súdneho spisu. Podľa názoru sťažovateľa iba presná špecifikácia autobusov určených na odpredaj zabezpečí maximálnu mieru výnosu, pretože nemôže dôjsť k zámene novších autobusov s vyššou hodnotou so staršími autobusmi s nižšou hodnotou. Z tohto hľadiska je potom napadnuté uznesenie č. 5 neurčité a nejasné. ...

Odvolačiaci súd v odôvodnení svojho potvrdzujúceho rozsudku konštatoval, že sa plne stotožnil s právnym názorom vysloveným okresným súdom a z toho dôvodu napadnuté rozhodnutie potvrdil, pričom žalobca ani žalovaný v odvolaní neuviedol žiadne také okolnosti, ktoré by mali za následok zmenu skutkového stavu a jeho právneho posúdenia tak, ako ho ustálil prvostupňový súd. ...

Odvolačiaci súd sa teda pri odôvodnení svojho potvrdzujúceho rozsudku dôsledne riadil ustanovením § 219 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, avšak podľa názoru sťažovateľa pochybil v tom, že sa ďalej nevysporiadal so všetkými námietkami sťažovateľa, predovšetkým s námietkou transparentnosti procesu predaja majetku spoločnosti S. B. na základe napadnutých uznesení valného zhromaždenia konaného dňa 18.8.2008. ...

Podľa názoru Ústavného súdu Slovenskej republiky vyjadreného v náleze sp. zn. I. ÚS 236/06 riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné...

Krajský súd v Banskej Bystrici však na tieto opakovane vyjadrené právne závery Ústavného súdu Slovenskej republiky... v odôvodnení svojho rozhodnutia bez akéhokoľvek zdôvodnenia nebral zreteľ a iba skonštatoval, že žalobca ani žalovaný v odvolaní neuviedol žiadne také okolnosti, ktoré by mali za následok zmenu skutkového stavu a jeho právneho posúdenia tak, ako ho ustálil prvostupňový súd. Odvolací a ani prvostupňový súd vôbec neuviedli, prečo otázka transparentnosti predaja majetku spoločnosti S. B. nemá vplyv na zmenu právneho posúdenia veci, resp. neodôvodnili prečo napadnuté uznesenia valného zhromaždenia považujú za transparentné.

Podľa názoru sťažovateľa rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 18. 6. 2009 sp. zn. 41 Cob/150/2009 bolo porušené jeho základné právo na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, článku 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.»

Na základe uvedeného sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd prijal jeho sťažnosť na ďalšie konanie a vo veci rozhodol týmto nálezom:

„1. Krajský súd v Banskej Bystrici postupom a rozsudkom sp. zn. 41 Cob/150/2009 zo dňa 18. 6. 2009 porušil základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu a na spravodlivé súdne konanie podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, článku 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 41 Cob/150/2009 zo dňa 18. 6. 2009 sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.

3. Sťažovateľovi priznáva náhradu trov právneho zastúpenia, ktorú je Krajský súd v Banskej Bystrici povinný vyplatiť na účet advokáta ... , do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podstatou námietok sťažovateľa boli tvrdenia o porušení zásad spravodlivého procesu, pretože podľa jeho názoru krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku nereagoval na všetky jeho podstatné námietky, neakceptoval konštantnú judikatúru ústavného súdu a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) apelujúcu na zrozumiteľnosť, korektnosť a ústavnú konformnosť rozhodnutí všeobecných súdov. Sťažovateľ vyslovil názor, že nedostatočná odôvodnenosť napadnutého rozsudku krajského súdu spôsobila jeho nepreskúmateľnosť, čo napokon viedlo k znemožneniu jeho

práva ako účastníka konania posúdiť objektivitu, dôvodnosť a zákonnosť napadnutého rozsudku.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh ústavný súd zistil, že o návrhu sťažovateľa na určenie neplatnosti uznesení valného zhromaždenia rozhodol Okresný súd Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom č. k. 64 Cb 209/2008-144 z 3. marca 2009 tak, že ho zamietol. V rámci odvolacieho konania krajský súd rozsudkom sp. zn. 41 Cob 150/2009 z 18. júna 2009 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal sťažovateľ dovolanie, v ktorom uviedol totožné skutočnosti, aké vyplývajú zo sťažnosti doručenej ústavnému súdu. Podaným dovolaním sa sťažovateľ na najvyššom súde domáhal zrušenia rozsudku krajského súdu (aj rozsudku okresného súdu) z dôvodu uvedeného v § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), pretože podľa jeho názoru mu bola odňatá možnosť konať pred súdom.

O dovolaní rozhodol najvyšší súd uznesením sp. zn. 1 Obdo 1/2010 zo 7. apríla 2010 tak, že ho odmietol. V odôvodnení svojho rozhodnutia najvyšší súd konštatoval, „že rozhodnutie súdu prvého stupňa obsahuje podrobné zdôvodnenie všetkých námietok žalobcu aj žalovaného na 15 stranách, takže treba súhlasiť s odvolacím súdom, že rozhodnutie je riadne odôvodnené, splňa všetky náležitosti rozhodnutia, ktoré vyplývajú z ustanovenia § 157 ods. 2 O. s. p.“. Okrem toho najvyšší súd poukázal na ustanovenie § 219 ods. 2 OSP, podľa ktorého ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Dovolací súd teda konštatoval, že vzhľadom na to, že krajský súd sa plne stotožnil s dôvodmi rozhodnutia súdu prvého stupňa, mohol postupovať v súlade s § 219 ods. 2 OSP, pričom prípadné doplnenie dôvodov bolo ponechané na jeho úvahu, nebolo nutné, keďže Občiansky súdny poriadok ho výslovne nevyžaduje. Okrem toho najvyšší súd konštatoval, že nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by svedčali pre záver o tom,

že sťažovateľovi bola odňatá možnosť konať pred súdom či už prvého stupňa alebo pred odvolacím súdom.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní skúmal, či je v jeho právomoci o merite podanej sťažnosti konať a rozhodnúť.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom návrhu na začatie konania, teda tou časťou sťažnosti (v konaní podľa čl. 127 ústavy), v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv. Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľ zastúpený zvoleným advokátom (obdobne napr. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, III. ÚS 365/2010).

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda iba vtedy, ak poskytovanie tejto ochrany nie je v právomoci všeobecných súdov.

Ústavný súd konštatuje, že sťažnosť sťažovateľa smerovala len proti rozsudku krajského súdu, pričom aj napriek tomu, že sťažovateľ je zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom, sťažnosť nesmerovala, a teda nebola doplnená aj vo vzťahu k záverom najvyššieho súdu obsiahnutým v uznesení sp. zn. 1 Obdo 1/2010 zo 7. apríla 2010. Pritom najvyšší súd ako inštančne posledný preskúmaval sťažovateľovu vec. Najvyšší súd síce dovolanie sťažovateľa odmietol, ale v odôvodnení svojho rozhodnutia reagoval na zásadné argumenty sťažovateľa obsiahnuté v dovolaní. Pritom šlo o argumenty obsahovo totožné s tými, ktoré sťažovateľ predniesol v sťažnosti doručenej ústavnému súdu. Vzhľadom na toto zistenie bolo v okolnostiach daného prípadu pre ústavný súd určujúce preskúmanie záverov dovolacieho súdu, ktorý v systéme všeobecného súdnictva zaujal k sťažovateľovým

námietkam istý postoj. Ako už ústavný súd uviedol, závery rozhodnutia najvyššieho súdu sťažovateľ vo svojej sťažnosti nenamietal.

V súvislosti s uvedeným považuje ústavný súd za dôležité uviesť, že nebol to prílišný formalizmus, ktorý ho viedol k vyslovenému záveru. Ústavný súd vychádzal z obsahu uznesenia najvyššieho súdu, ktoré bolo nepochybne prejavom jeho právneho názoru o tom, z akého dôvodu nebola sťažovateľovi odňatá možnosť konať pred súdom. To znamená, že spôsob, akým najvyšší súd vybavil dovolanie sťažovateľa (odmietnutie dovolania), nebol pre ústavný súd smerodajný do tej miery, aby ignoroval podstatu uznesenia najvyššieho súdu. Ústavný súd bol teda pripravený uplatniť svoju právomoc, ale voči postupu a rozhodnutiu toho orgánu verejnej moci, ktorý v systéme všeobecného súdnictva rozhodoval ako posledný a ktorého právne názory vo vzťahu k námietkam sťažovateľa mohli byť predmetom ústavnej kontroly podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť pre namietané porušenie označených práv rozsudkom krajského súdu sp. zn. 41 Cob 150/2009 z 18. júna 2009 (bez toho, aby sťažovateľ namietal aj rozhodnutie dovolacieho súdu) už na predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie (obdobne napr. IV. ÚS 405/04, III. ÚS 133/05, III. ÚS 208/08, III. ÚS 117/09).

Keďže ústavný súd sťažnosť odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa v nej uvedenými.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. decembra 2010